

N:o 80.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 13 maj 1891.

— — — — Andra Kammaren — 13 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, om ändring i sättet för utbetalning af den ersättning af statsmedel, som utgår till egare af vissa skattefrälsehemman.

(Första Kammarens tillf. utskotts (n:o 1) utlåtande n:o 11.)

(Andra Kammarens tillf. utskotts (n:o 4) utlåtande n:o 9.)

Till Konungen.

Uti kongl. kungörelsen den 3 februari 1888 angående viss ersättning af statsmedel till egare af skattefrälsehemman, hvars ränta icke blifvit af statsverket inlöst, föreskrifves i § 2, att Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande, sedan för utbekommande af ifrågavarande ersättning hemmansegaren aflemnad skriftlig anmälan och vederbörligt qvitto å den guldna räntan, tillika utvisande huru denna utgjorts, eger — derest kammarkollegium redan yttrat sig om räntans egenskap af skattefrälseränta och dess kronan afhända belopp i penningar och persedlar — af under händer varande statsmedel till hemmansegaren anordna den honom tillkommande ersättning, men att i motsatt fall Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande bör öfversända de aflemnade handlingarne till

kollegium för meddelande af sådant yttrande, hvarefter och sedan kollegii yttrande till Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande ankommit, med anordning af ersättningen på nämnda sätt förfares.

Under den tid, som förflutit sedan ofvanberörda kungörelse utfärdades, lärer emellertid sådan utredning om räntans egenskap af skattefrälseränta m. m., som föreskrifves i kungörelsen, blifvit verkställd beträffande flertalet af de skattefrälsehemman, hvilkas ränta ej blifvit af statsverket inlöst, och i de fall, då en dylik utredning redan skett, eger sålunda Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande i orten kännedom om beloppet och beskaffenheten af den skattefrälseränta, som från hvarje skattefrälsehemman utgår till enskild egare af räntan. Till afhjelpande af den olägenhet och kostnad, som förorsakas egare af skattefrälsehemman derigenom att han, enligt nu gällande bestämmelser, i allmänhet icke torde kunna undgå att, för erhållande af beviljad ersättning af statsmedel, hänvända sig antingen personligen eller genom ombud till Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande, anser Riksdagen därför numera föreskrifter kunna och böra meddelas, genom hvilka Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande finge sig ålagdt att för hvart skattefrälsehemman, rörande hvilket skattefrälseräntans belopp och beskaffenhet är känd, årligen uträkna värdet i penningar af skattefrälseräntan och meddela en sådan uträkning åt kronofogden i orten, samt denne erhöle befogenhet att till egare af dylikt skattefrälsehemman utbetala den ersättning af statsmedel, hvartill hemmansegaren är berättigad. Genom bestämmelser i nämnda syfte blefve förfaringssättet rörande ifrågavarande ersättningsuträkning och utbetalning lika med det, som genom kongl. kungörelserna den 5 oktober 1871 och den 2 april 1886 är föreskrifvet angående grundräntor och kronotionde m. m.

Med anledning af hvad sålunda blifvit anfördt, får Riksdagen, hos hvilken framställning i ämnet skett, härmed anhålla, att Eders Kongl. Maj:t behagade taga under ompröfning, huru vida icke ofvan omförmälda kungörelse den 3 februari 1888 må kunna ändras så, att egare af skattefrälsehemman, hvars skattefrälseränta blifvit till beskaffenheten utredd, men ännu ej af statsverket inlöst, må ega att jemväl af vederbörande kronofogde vid kronouppbördsstämma uppbära den hemmansegaren tillkommande ersättning af statsmedel.

Stockholm den 13 maj 1891.

Med undersätlig vörndnad.